

APSTIPRINU:
Labklājības ministrs U.Augulis
2015.gada 16.martā
Nr. LMP-21-10/1

**Nodarbinātības valsts aģentūras darbības stratēģija
2015. – 2016.gadam
(precizēta 2016.gadā)**

Rīga, 2016

SANEMTS
Nodarbinātības valsts aģentūrā

27. 06. 2016

Nr. 3101

Satura rādītājs

Stratēģijā lietotie jēdzieni un saīsinājumi	3
1. Ievads.....	4
1.1. Darbības pilnvarojums.....	4
1.2. Misija	4
1.3. Vīzija	4
1.4. Nodarbinātības valsts aģentūras darbības prioritātes 2015.–2016. gadam	4
2. Darbības virzieni.....	5
2.1. Pakalpojumu sniegšana klientiem	5
2.2. Sadarbības iestādes funkcijas ESF 2007.–2013.gada plānošanas perioda noslēgumā	11
3. Citu valstu radniecīgu iestāžu mērķi un rādītāji	13
3.1. Igaunijas apdrošināšanas fonds	13
3.2. Lietuvas darba birža.....	14
4. Darbības spēju izvērtējums.....	15
4.1. Resursu analīze	15
4.2. Aģentūras darbības stipro un vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīze	21
4.3. Secinājumi un nepieciešamie pasākumi administratīvās spējas stiprināšanai	22

Stratēģijā lietotie jēdzieni un saīsinājumi

Lietotie jēdzieni

Aģentūra – Nodarbinātības valsts aģentūra.

Bezdarbnieks – persona, kas pēc reģistrēšanās Aģentūrā atbilstoši Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma nosacījumiem ir ieguvusi bezdarbnieka statusu.

Darba meklētājs – persona, kas reģistrējusies Aģentūrā un Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā noteiktajos gadījumos ir ieguvusi darba meklētāja statusu.

Ilgstošais bezdarbnieks – persona, kas ieguvusi bezdarbnieka statusu un Aģentūras uzskaitē ir ilgāk par gadu.

Pasākumi – Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā noteiktie aktīvie nodarbinātības pasākumi un bezdarba samazināšanas preventīvie pasākumi bezdarbniekiem, darba meklētājiem un bezdarba riskam pakļautajām personām.

Lietotie saīsinājumi

APIA	Atklātas projektu iesniegumu atlases
BURVIS	Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēma
CVVP	CV un vakanču portāls
EEZ	Eiropas Ekonomiskā zona
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ERAF projekts	Darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes "Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība" ietvaros īstenotais projekts „Vienotās Labklājības informācijas sistēmas (LabIS), nozares centralizēto funkciju informācijas sistēmu un centralizētās IKT infrastruktūras attīstība” (identifikācijas Nr.3DP/3.2.2.1.1/12/IPIA/CFLA/001)
EURES	Eiropas Nodarbinātības dienestu tīkls
IPIA	Ierobežotas projektu iesnieguma atlases
IS	Informācijas sistēmas
IT	Informācijas tehnoloģijas
KPP	Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi
KVS	Kvalitātes vadības sistēma
LM	Labklājības ministrija
MK	Ministru kabinets
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VSAM	Metode „Vadība saskaņā ar mērķiem”

1. Ievads

1.1. Darbības pilnvarojums

Nodarbinātības valsts aģentūra ir labklājības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Labklājības ministrs Aģentūras pārraudzību īsteno ar LM starpniecību. Aģentūras darbības mērķis ir īstenot valsts politiku bezdarba samazināšanas un bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu atbalsta jomā. Aģentūra pilda sadarbības iestādes funkcijas ESF 2007.–2013.gada plānošanas periodā¹.

1.2. Misija

Nodrošināt bezdarba samazināšanas politikas īstenošanu, sniedzot efektīvus, nodarbinātību veicinošus pakalpojumus sabiedrības interesēs.

1.3. Vīzija

Aģentūra ir mūsdienīga, uz klientu un attīstību orientēta valsts institūcija.

1.4. Nodarbinātības valsts aģentūras darbības prioritātes 2015.–2016. gadam

- 1.4.1. Nodrošināt uz klientu orientētus, ērtus un kvalitatīvus pakalpojumus Aģentūras klientiem vienlīdz augstā kvalitātē ikviēnā klientu apkalpošanas vietā.
- 1.4.2. Paplašināt elektronisko pakalpojumu pieejamību.
- 1.4.3. Nodrošināt piemērota pakalpojuma sniegšanu katram jaunietim (15–29 gadi) ne vēlāk kā 4 mēnešu laikā no bezdarbnieka statusa iegūšanas.
- 1.4.4. Pilnveidot Aģentūras rīcībā esošo resursu un sniegtu pakalpojumu pārvaldību.
- 1.4.5. Uzlabot ilgstošo bezdarbnieku pāreju uz nodarbinātību un iesaisti pasākumos.

¹ MK 18.12.2012. noteikumi Nr.876 „Nodarbinātības valsts aģentūras nolikums”; MK 26.06.2007. noteikumi Nr.419 „Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu”

2. Darības virzieni

2.1. Pakalpojumu sniegšana klientiem

Esošā situācija

Aģentūra reģistrē un uzskaita bezdarbniekus un darba meklētājus, sniedz tiem atbalstu darba meklējumos un prasmju pilnveidē, piedāvā aktīvos nodarbinātības pasākumus un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus². Aģentūra sniedz **pakalpojumus klientiem** atbilstoši viņu vajadzībām, spējām, vēlmēm un profilam.

Profilēšana nosaka bezdarbnieka darba atrašanas iespējas un pašvērtējumu, kā rezultātā Aģentūras darbinieks mērķtiecīgāk un lietderīgāk piemēro Aģentūras pakalpojumus konkrētajam bezdarbniekam. Profilēšanas rezultāts tiek izmantots, veidojot katram klientam individuālu darba meklēšanas plānu.

Aģentūras organizēto pasākumu skaits un dažādība turpina palielināties, piedāvājot specifiskas atbalsta programmas noteiktām klientu grupām, piemēram, atbalsta pasākumu bezdarbniekiem ar atkarības problēmām. Savukārt 2015.gadā, sadarbībā ar LM, tika izstrādāta ilgstošo bezdarbnieku aktivizācijas programma, kurā īstenošanu Aģentūra uzsāks 2016.gadā un kas citā stāpā ievirs motivācijas un profesionālās piemērotības noteikšanas atbalstu. Daudzskaitīgu pasākumu īstenošana un arvien jaunu pasākumu ieviešana izvirza prasību Aģentūras personālam, jo īpaši, filiālu speciālistiem, būt elastīgiem jaunu prasmju un zināšanu apguvē un pieteicotā ikdienas darbā, atsakoties no šauras specializācijas un tā vietā klūstot par arvien „universālākiem” Aģentūras darbniekiem, kas sniedz atbalstu klienta problēmu risināšanā. Izvirzītās prasības Aģentūras personālam nereti pārsniedz Aģentūras iespējas piedāvāt atbilstošu atalgojumu, sociālās garantijas un iespējas celt nodarbināto profesionalitāti.

2015.gadā Aģentūra vidēji mēnesī reģistrēja 8 713 bezdarbniekus. Aģentūras organizētajos aktīvajos nodarbinātības (t.sk. KPP) pasākumos 2015.gadā dalību uzsākuši 126 728 bezdarbnieki, karjeras konsultācijas saņēmušas 37 516 personas. 2015.gadā darbā

² Aģentūra piedāvā šādu savstarpēji papildinošu pasākumu klāstu tās klientiem:

- 1) Atbalsts darba meklēšanai (t.sk. CVVP, karjeras konsultācijas, konkurenčspējas paaugstināšanas pasākumi u.c.),
- 2) Apmācību pasākumi (professionālā apmācība, pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana, neformālā izglītība, praktiskā apmācība),
- 3) Pasākumi, kuri paredz darba līgumu slēgšanu (subsidiēšās darba vietas bezdarbniekiem ar invaliditāti un citiem nelabvēlīgākā situācijā esošiem bezdarbniekiem, nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā u.c.),
- 4) Atbalsta pasākumi jauniem (darbam nepieciešamo iemauju attīstība nevalstiskajā sektorā, pirmā darba vieta jaunietim, darbīcas jauniešiem),
- 5) Sabiedriskie darbi, sadarbībā ar pašvaldībām,
- 6) Pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai,
- 7) Reģionālās mobilitātes pasākums.

Līdz 2014.gada beigām Aģentūra organizēja arī nodarbinātu personu iesaistītu mūžizglītības pasākumos.

iekārtojušies 69 266 bezdarbnieki, no kuriem 20 474 (29,6%) bezdarbnieki ir iekārtojušies darbā pēc kāda pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

Ilgstošo bezdarbnieku un gados vecāko personu konkurētspēju darba tirgū ierobežo novecojušas un darba tirgus prasībām neatbilstošas prasmes, kā arī zaudētas darba spējas. Galvenie jauniešu bezdarba cēloji ir izglītības un darba pieredzes trūkums. Gados vecāko bezdarbnieku prasmes bieži ir novecojušas, savukārt darba devēji dažkārt nelabprāt pieņem darbā vecāka gadagājuma darbiniekus, priekšroku dodot gados jaunākajiem. Nemot vērā, ka bezdarba ilgums negatīvi korelē ar iespēju atrast darbu, Aģentūrai jāveic darbības, kas pāreju no bezdarbnieka statusa uz nodarbinātu statusu paātrinātu, kā arī palielinātu darbiekārtosanās ilgtspēju.

Aģentūras mērķu sasniegšana ir atkarīga no rezultatīvas sadarbības ar darba devējiem. Darba devēji vienlaikus ir Aģentūras klienti (brīvo darbvietu aizpildīšana, darba devējam nepieciešamo darbinieku apmācības u.c.) un Aģentūras sadarbiņas partneri, kā arī sniedz Aģentūrai informāciju par vīnijem nepieciešamām darbinieku prasmēm un piedalās Aģentūras pasākumu īstenošanā. Aģentūra organizē informatīvos pasākumus sabiedrības un darba devēju informāciju par Aģentūras pakalpojumiem, diskusijas par esošo pakalpojumu kvalitātes atbilstību darba devēju vajadzībām. Šo sadarbību ir jāattīsta vēl plašāk, t.sk. īstenojot informatīvās kampaņas, aptverot plašāku darba devēju loku un sabiedrību kopumā, jo īpaši, emigrujušos Latvijas iedzīvotājus, kam darba tirgus informācijas pieejamība var būt izšķirošs apstāklis, lai lemtu par atgriešanos Latvijā. Vienlaikus, darba devēju iesaiste pasākumu īstenošanā bieži saistīta ar komercdarbības atbalsta kontroles prasību ievērošanu, kas prasa specifiskas zināšanas Aģentūras personālam, kā arī visai smagnēju birokrātisko procedūru veikšanu, lai nodrošinātu sniegtā valsts atbalsta saderību ar ES konkurences politiku un normatīvajiem aktiem komercdarbības atbalsta jomā.

Atbalstot vienas no ES pamatbrīvībām ievērošanu – darba ķēmēju pārvietošanās brīvību ES, Aģentūra EURES ietvaros sniedz darba devējiem un darba meklētājiem konsultācijas un informāciju par darba iespējām, dzīves un darba apstākļiem, brīvajām darba vietām ES un EEZ valstīs. Aģentūrai stratēģijas īstenošanas periodā jānodrošina Latvijai kā ES dalībvalstij izvirzīto prasību ievērošana attiecībā uz izmaiņām EURES pakalpojumu un informācijas nodrošināšanā.

Aģentūras CVVP nodrošina publisku un bezmaksas informāciju par brīvajām darba vietām un darba meklētāju prasmēm un iemāņām. 2015.gadā Aģentūrā bija reģistrētas 51 343 darba devēju pieteiktas brīvās darbvietas, no tām 16 880 publicētas CVVP, bet 34 463 pieteiktas Aģentūras filiālēs. Aģentūrā 2015.gadā vidēji mēnesī bija pieejamas 11 tūkstoši brīvu darvietu. Aģentūras pamatdarbības IS – BURVIS, kas ir Latvijā plašākā reģistrēto bezdarbnieku un darba meklētāju datu bāze – nodrošina klienta profilam atbilstošu automātisku vakanču atlasi un attēlošanu, kā arī automātiski piedāvā vakancei piemērotus kandidātus atbilstoši salāgošanas rezultātiem. Šī funkcionalitāte BURVIS tika izveidota ERAF projekta ietvaros 2015.gadā .

Aģentūra darba devējiem nodrošina iespēju saņemt bezmaksas palīdzību darbinieku atlases organizēšanā. 2015.gadā vidēji 41%

reģistrēto vakanču aizpildīšanai tika organizētas bezdarbnieku atlases (gan pirmreizējās atlases, gan tīkšanās klātienē).

Aģentūrai saviem klientiem jānodrošina ēri un vienlīdz augstas kvalitātes pakalpojumi visās filiālēs un klientu apkalpošanas centros, nodrošinot šo pakalpojumu organizāciju atbilstoši KVS standartiem. Esošais Aģentūras filiālu un klientu apkalpošanas centru izvietojums nodrošina reģionālo pārklājumu visā valstī, bet nevienmērīga klientu pārklājuma dēļ filiālēs un klientu apkalpošanas centros nodarbinātajiem var būt atšķirīga noslodze. Pārslodze ietekmē sniegtu pakalpojumu kvalitāti. Tāpēc ir svarīgi pārskatīt Aģentūras filiālu un klientu apkalpošanas centru izvietojumu, izvērtēt darba organizāciju, funkciju sadalījumu un pārvaldību, kā arī Aģentūras personāla prasmes, jo tāpāši atbalsta sniegšanā klientu nepieciešamos uzlabojumus. Tāpat svarīgi ir nepārtrauktīti pilnveidot Aģentūras personāla prasmes, jo tāpāši atbalsta sniegšanā klientu darba meklējumos.

Lai uzlabotu klientu plūsmas organizāciju, Aģentūras filiālēs nepieciešams ieviest elektронiskas apmeklētāju rindu regulēšanas sistēmas. Aģentūras klientiem no 2015.gada 28.decembra pieejams pašapkalpošanās portāls, kurā komunicēt ar Aģentūras darbiniekiem un saņemt dažādus pakalpojumus attālināti. ERAF projekta ietvaros 2015.gadā izveidoti jauni vai uzlaboti esošie elektroniskie pakalpojumi, kas no 2016.gada uzlabos informācijas apmaiņu starp Aģentūru un klientiem (lēmumu pazīnošana, iesniegumu un sūdzību apstrāde un atbilžu sniegšana), atvieglojot pieteikšanos Aģentūras piedāvātajiem pakalpojumiem (bezdarbniekiem – pieteikšanās apmeklējumam, reģistrēšanās apmācībām ar kuponu metodi; darba devējiem – pieteikšanās aktīvās (nodarbinātības pasākumu īstenošanai) un darbiekārtošanos (plašāks karjeras konsultāciju klāsts e–vidē, aktuālās informācijas par piemērotām vakancēm nosūtīšana uz bezdarbnieku e–pastu), leviņšot jaunus e–pakalpojumus, Aģentūras klientiem tiks sniegtā iespēja vairāk pakalpojumu saņemt bez tiesības Aģentūras darbinieku iesaistīšanas, tādējādi laujot Aģentūras specālistiem klāties konsultācijas vairāk sniegt tām klientu grupām, kurām nepieciešams īpašs atbalsts darba meklējumos.

2015.gadā tika veikta ik gadējā Aģentūras klientu elektронiska aptauja par apmierinātību ar Aģentūras sniegtajiem pakalpojumiem. Aģentūras pakalpojumus apaujātie Aģentūras klienti vērtē pozitīvi. Aptaujas rezultāti liecina, ka respondenti vēlas saņemt elektroniski dažādus Aģentūras pakalpojumus, piemēram, Atbilstošu vakanču piedāvāšanu (62%), Individuālā darba meklēšanas plāna aktualizāciju (atkārtotais apmeklējums) (56%), pieteikuma reģistrāciju pašrocīgi, neierodoties Aģentūrā (51%). . Aģentūras darba pilnveidošanai būtu nepieciešams turpināt veikt klientus apkalpojošo darbinieku apmācības, tā attīstot uz klientu orientētu pīeju. Klientu apmierinātības aptauju Aģentūrai jāveic arī turpmāk.

2012.gada 2.pusgadā ESF projekta „Nodarbinātības valsts aģentūras darba tirgus prognozēšanas un uzraudzības sistēmas attīstība” ietvaros tika veikts pētījums „Aģentūras pakalpojumu darba devējiem novērtējums”. Pētījuma ietvaros novērtēta darba devēju pieteikums pētījums pētījums „Aģentūras pakalpojumiem, izvērtēta Aģentūras sadarbība ar darba devējiem, analīzēta darba devēju informētība par apmierinātību ar Aģentūras pakalpojumiem, izvērtēta Aģentūras sadarbība ar darba devējiem, analīzēta darba devēju informētība par Aģentūras pakalpojumiem. Pētījumā secināts, ka gandrīz trešdaļa darba devēju, kas izmantojuši Aģentūras pakalpojumus, pilnībā piekrīt tam, ka Aģentūrai jāuzņemas lielāka iniciatīva, lai rosinātu darba devējus izmantot piedāvātos pakalpojumus. Ievērojot

2015.gadā īstenotā Aģentūras darbības novērtējuma rezultātus, Aģentūras 2016.gada darba plānā iekļauts uzdevums izstrādāt sadarbības ar darba devējiem stratēģiju.

Aģentūra veic **bezdarba situācijas un darba tirgus analīzi**. Bezdarba situācijas analīzē tiek lietoti BURVIS reģistrēto bezdarbnieku dati. Esosās IS nepietiekamas funkcionalitātes dēļ datu apstrāde un analīze prasa lielu manuālā darba ieguldījumu, kas kavē operatīvu informācijas ieguvī un mazina analītiskā darba efektivitāti. Statistiskie dati tiek nodrošināti atbilstoši ārējiem pieprasījumiem (ārējie datu lietotāji), kā arī, lai nodrošinātu Aģentūras pamatlīdzību (iekšējie datu lietotāji). Obligāti nodrošināmā statistiskā informācija atskaitīs pārvaldei, LM, Valsts regionālās attīstības aģentūrai, Eurostat (Labour market policy datubāzei). Vispārējai lietošanai statistikas atskaites tiek ievietotas Aģentūras mājas lapā. 2016.gadā tiks uzlabotas Aģentūras uzkrāto datu apstrādes un analīzes iespējas, paplašinot IS funkcionalitāti, kā arī izveidojot jaunu datu analīzes rīku, kas nodrošinās iespēju ātri izvērtēt IS reģistrētos datus.

Darba tirgus analīzē Aģentūra izmanto BURVIS pieejamo informāciju par brīvajām darba vietām un darba tirgus īstermiņa prognožu datus. Informācija par darba tirgus pieprasījumu tiek izmantota Aģentūras pakalpojumu plānošanā, tai skaitā, izglītības programmu piedāvājuma noteikšanā.

Aģentūras sagatavotās darba tirgus īstermiņa prognozes ir publiski pieejamas plašam lietotāju lokam Aģentūras mājaslapā. Interesenti var vizuāli uzskatāmi meklēt interesējošo informāciju par pieprasītākām un mazāk pieprasītām profesijām nozaru un reģionu griezumā. Prognožu vizualizācijas rīka atspogulotie rezultāti izmantojami, lai novērtētu darbaspēka pieprasījuma izmaiņu tendences. Prognožu izmantošanas statistika parāda, ka 2015.gadā vidēji mēnesī Aģentūras sagatavotās darba tirgus īstermiņa prognozes ir aplūkojuši 936 unikālie lietotāji.

Apzinoties darba tirgus īstermiņa prognožu lielo nozīmi Aģentūras pakalpojumu plānošanā un konsultāciju sniegšanā Aģentūras klientiem, 2016.gada sākumā prognožu vizualizācijas rīks tika integrēts BURVIS pašapkalpošanās portālā un ir pieejams Aģentūras klientiem kā viens no e-pakalpojumiem. Prognožu vizualizācijas rīks tika ievērojami pilnviedots, papildinot to ar informāciju par vidējo atlīdzību (VID dati), reģistrēto bezdarbnieku skaitu, kuriem pēdējā nodarbošanās ir bijusi attiecīgā profesijā (Aģentūras dati).

Mērķis

Palielināt Aģentūras darbības ietekmi uz bezdarba situācijas risināšanu Latvijā.

Sasniedzamie rezultāti

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības				
		2012	2013	2014	2015	2016
1.1. Uzlabojas bezdarbnieku iekļaušanās darba tirgū vai iesaiste Aģentūras pasākumos	<p>1.1.1. Darbā iekārtojušos reģistrēto bezdarbnieku vidējais bezdarba ilgums (mērot pēc mediānas), dienas</p> <p>1.1.2. Bezdarbnieku un darba meklētāju īpatsvars, kuri sešu mēnešu laikā pēc bezdarbnieka vai darba meklētāja statusa iegūšanas iesaistīti aktīvajos nodarbinātības pasākumos vai iekārtojušies darbā, %</p> <p>1.1.3. Vidējais dienu skaits no jaunieša bezdarbnieka reģistrēšanas līdz viņa aktivizēšanas dienai³, dienas</p> <p>1.1.4. Aktivizēto ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars no ilgstošo bezdarbnieku skaita gadā, %</p>	203	178	198	176	170
1.2. Pieaug e-pakalpojumu izmantošana	1.2.1. Attālināti apkalpoto Aģentūras klientu ⁴ skaits	18844	35995	40820	38797	62000
1.3. Uzlabots darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma salāgošanas process	<p>1.3.1. CVVP portāla vidējais apmeklējumu skaits mēnesī</p> <p>1.3.2. Darba tirgus pieprasījuma īstermiņa prognožu vidējais unikālo lietotāju skaits mēnesī, personas</p>	275147	309478	348696	402395	461000
Svarīgākie uzdevumi						
<ol style="list-style-type: none"> Nodrošināt uz klientu orientētus, ērtus un kvalitatīvus pakalpojumus Aģentūras klientiem vienlīdz augstā kvalitātē ikvienā klientu apkalpošanas vietā. Paplašināt elektronisko pakalpojumu pieejamību. Nodrošināt piemērota pakalpojuma sniegšanu katram jaunietim (15–29 gadi) ne vēlāk kā 4 mēnešu laikā no bezdarbnieka statusa iegūšanas (Jauniešu garantija). 						

³ Aktivizēts bezdarbnieks – iekārtojies darbā vai iesaistīts Aģentūras organizētajā pasākumā
⁴ Attālināti apkalpotie klienti - klienti, kas izmants sekojošus Aģentūras nodrošinātos e-pakalpojumus: CV reģistrēšanu CVVP, Aprmācību monitoringa rīku, bezdarbnieka statusa reģistrēšanu BURVIS klientu portālā, darba tirgus īstermiņa prognozēšanas rīku

4. Pilnveidot Aģentūras rīcībā esošo resursu un sniegtu pakalpojumu pārvaldību.
5. Uzlabot pakalpojumu groza atbilstību klientu vajadzībām.
6. Paaugstināt bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam.
7. Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū, īstenojot pasākumus noteiktām personu grupām.
8. Uzlabot ilgstošo bezdarbnieku pāreju uz nodarbinātību un iesaisti pasākumos.
9. Uzlabot sabiedrības informēšanu par Aģentūras sniegajiem pakalpojumiem darba devējiem un sadarbības ar darba devējiem rezultātiem.

10. Nodrošināt EURES reformas ieviešanu.

11. Pilnveidot darba tirgus pieprasījuma īstermiņa prognožu attēlošanu e-vidē.

Darbības virziena īstenošanas resursi

Par darbības virziena īstenošanā tieši iesaistītiem šās stratēģijas izpratnē uzskatāmi visi Aģentūras filiālēs un pārvaldes struktūrvienībās strādājošie, izņemot Eiropas Sociālā fonda nodalū (sadarbības iestāde). Uz 2016.gada 4.janvāri tās bija 794 amata slodzes, no kurām 463 tika finansētas no Aģentūras pamatdarbībai plānotā finansējuma, bet 331 amata slodze bija izveidota ESF līdzfinansēto projektu ietvaros uz projektu īstenošanas laiku.

Par darbības virziena īstenošanai piešķirtajiem finanšu resursiem 2016.gadā uzskatāmas šādas valsts budžeta apakšprogrammas un tām plānotais finansējums 40,2 miljonu euro apmērā, t.sk.:

- Nodarbinātības speciālais budžets (kods 04.02.00) – 7,3 milj. euro,
 - Aģentūras darbības nodrošināšana (kods 07.01.00) – 7,1 milj. euro, t.sk. atlīdzībām 5,39 milj. euro.
 - ESF projektu un pasākumu īstenošana (kods 63.07.00) – 25,4 milj. euro,
 - Valsts atbalstis sociālajai apdrošināšanai (iemaksu veikšanai par sabiedriskajos darbos nodarbinātajiem pensiju apdrošināšanai, kods 04.00)- 0,4 milj. euro.
- Uzsākot jaunu 2014.–2020.gada plānošanas perioda ESF līdzfinansēto projektu īstenošanu, Aģentūra normatīvajos aktos noteiktā kārtībā pieprasī finansējumu no 74.resora “Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” programmas 80.00.00 “Nesadalītais finansējums ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai”.

Par resursu darbības virziena īstenošanai uzskatāms arī ERAF projekta īstenošanai piešķirtais finansējums, ko ministre L.M.

2.2. Sadarbības iestādes funkcijas ESF 2007.–2013.gada plānošanas perioda noslēgumā

Lai nodrošinātu sekmīgu ES fonda un Kohēzijas fonda 2007.–2013.gada plānošanas perioda noslēgumu, Aģentūra kā ES fondu vadībā iesaistītā sadarbības iestāde (turpmāk – sadarbības iestāde) veic ESF ierobežotas projektu iesnieguma atlases (turpmāk – APIA) un atklātas projektu iesniegumu atlases (turpmāk –APIA) projektu uzraudzību un kontroli. Pavisam sadarbības iestāde administē 120 projekti, t.sk. 23 APIA un 97 APIA projektus.

Lai nodrošinātu ESF finanšu līdzekļu apguri un rezultatīvo rādītāju sasniegšanu, sadarbības iestāde veic regulāru projektu īstenošanas uzraudzību, pārbaudot iesniegtos projektu progresu pārskatus un maksājumus pieprasījumus un maksājumus pamatojošos dokumentus, gatavojot izdevumu prognозes maksājumu iestādei. Vienlaicīgi sadarbības iestāde nodrošina administrēto projektu kontroli, veicot iepirkumu pirmspārbaudes un pārbaudes projektu īstenošanas vietas. Nemot vērā to, ka finansējuma saņēmēju informētība un izpratne par labas finanšu pārvaldības principiem un iespējamu neatbilstoši veiktu izdevumu novēršanu ir būtiska sekmīgai ESF projektu īstenošanai, sadarbības iestāde organizē seminārus finansējuma saņēmējiem par aktuāliem ESF projektu īstenošanas, publiskā iepirkuma u.c. jautājumiem. Informācija, kas saistīta ar ESF projektu īstenošanu, tiek regulāri uzkrāta un aktualizēta ES fondu un Kohēzijas fonda vadības informācijas sistēmā (VIS).

Lai ESF projektu īstenošana noritētu saskaņā ar plānoto, kā papildu instruments ESF projektu uzraudzībā un kontrolē tiek izmantots sadarbības iestādes pasākumu un aktivitāšu ieviešanas risku reģistrs, lai, nodrošinot atbilstošas preventīvās darbības, panāktu sekmīgu ESF projektu administrēšanu.

Sadarbības iestādei ir jānodrošina visas ar ES fondu un Kohēzijas fonda 2007.–2013.gada plānošanas perioda noslēgumu saistītās funkcijas un uzdevumi.

Atbilstoši tam, 2014.gadā un 2015.gada sākumā veikta sadarbības iestādes funkciju un personālresursu izvērtēšana, ievērojot efektīvu un lieterīgu finanšu un cilvēkresursu pārvaldības principu, lai pakāpeniskas darba noslodzes samazinājuma apstākjos nodrošinātu sadarbības iestādes nepārtrauktu darbību plānošanas perioda pabeigšanai. 2015.gadā, samazinoties sadarbības iestādes darba apjomam, daļa tās funkciju zaudēja savu aktualitāti. Līdz ar to 2015.gadā sadarbības iestādes štata vietas tika samazinātās, kā arī veikta sadarbības iestādes nodaļu atsevišķu funkciju apvienosana. Atbilstoši 2013.gada 4.jūnija Ministru kabineta lēmumam, sadarbības iestāde nav iekļauta 2014.–2020.gada plānošanas perioda ES fondu un Kohēzijas fonda sistēmas administratīvajā struktūrā, bet sadarbības iestādes funkcijas attiecībā uz 2007.–2013.gada plānošanas perioda ES fondu un Kohēzijas fonda īstenošajiem projektiem ir veicamas arī 2016.gadā un turpmākajos gados, savukārt dokumentācijas uzglabāšana atbilstoši normatīvajiem aktiem ir jānodrošina līdz 2021.gadam.

Mērķis

ESF finansu līdzekļu efektīva apguve un plānoto rezultatīvo rādītāju sasniegšana un sadarbības iestādes funkciju nodrošināšana līdz 2016.gadam.

Sasniezamie rezultāti

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības				
		2012	2013	2014	2015	2016 ⁵
3.1. Nodrošināta plāna izpilde maksājumiem finansējuma saņēmējiem par ES fonda līdzfinansējuma daļu	3.1.1. Finansējuma saņēmējiem veikta atmaksas par ES fonda līdzfinansējuma daļu (%)	124%	105.5%	100%	96%	-
3.2. Veikta IPA un APIA projektu īstenošanas kontrole	3.2.1. Pārbaudes projektu īstenošanas vietās	45	64	28	42	-

Svarīgākie uzdevumi

1. Nodrošināt administratīvo projektu pēcuzraudzību.
2. Nodrošināt Sadarbības iestādes funkciju pildīsanai nepieciešamos resursus.

Prioritārā darbības virziena īstenošanas resursi

Līdz 2016.gada 31.oktobrim Agentūrai sadarbības iestādes funkciju veikšanai ir piešķirts ES fondu tehniskās palīdzības finansējums 82 821 euro apmērā, savukārt pēc 2016.gada 1.novembra Agentūras darbs jāorganizē tā, lai sadarbības iestādes funkciju īstenuotu bez šim mērķim piešķirta finansējuma. Ar 2016.gada 1.janvāri sadarbības iestādes funkcijas Agentūrā veic Eiropas Sociālā fonda nodajā trīs darbinieku sastāvā.

⁵ Pamatojoties uz 2015.gada 21.novembra grozījumiem Ministru kabineta 2010.gada 16.febriāra noteikumos Nr.140 „Kārtība, kādā vadošā iestāde, sertifikācijas iestāde, sadarbības iestāde vai atbilstīgā iestāde veic pārbaudi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansētā projekta īstenošanas vietā”, sadarbības iestāde neplāno pārbaudes projektu īstenošanas vietās 2016.gadā.

3. Citu valstu radniecīgu iestāžu mērķi un rādītāji

3.1. Igaunijas apdrošināšanas fonds

Galvenais **Igaunijas apdrošināšanas fonda⁶** uzdevums ir mainīgajā darba tirgū nodrošināt drošības sajūtu darbiniekiem, darba meklētājiem un darba devējiem. Tuvāko gadu prioritātes ir ilgstošā bezdarba samazināšana un palīdzības sniegšana darba meklētājiem, lai darbu izdotos atrast pēc iespējas ātrāk.

Mērķi un aktivitātes to sasniegšanai:

1. Palielināt pakalpojumu ietekmi, uzlabojot to kvalitāti un nodrošinot to pieejamību.

- 1.1. Nodrošināt ilgtspējīgu pakalpojumu finansēšanu.
- 1.2. Nodrošināt plašu, darba tirgum un klientu vajadzībām atbilstošu darba tirgus pakalpojumu piedāvājumu.
- 1.3. Nodrošināt efektīvu, interaktīvu un klientam draudzīgu pakalpojumu sniegšanu.
- 1.4. Uzlabot nodarbinātības konsultantu kvalifikāciju, lai tie pamanītu katru darba meklētāja stiprās puses, izprastu šķēršļus nodarbinātībai un piedāvātu palīdzību īstajā brīdī.
- 1.5. Uzlabot pakalpojumu uzraudzīšanu.
- 1.6. Stiprināt sadarbību ar konkrētiem darba devējiem un pašvaldībām pakalpojumu izstrādāšanā un nodrošināšanā.
- 1.7. Nodrošināt regulāru pakalpojumu ietekmes novērtēšanu.
- 1.8. Attīstīt uz rezultātu vērstu darba tirgus pakalpojumu pirkšanu.
- 1.9. Stiprināt starptautisko sadarbību, lai ieviestu labo praksi un atbalstītu darbaspēka mobilitāti.

2. Attīstīt kompetentu un efektīvu organizāciju.

- 2.1. Attīstīt un ieviest integrēto vadības sistēmu.
- 2.2. Uzlabot darbinieku kompetenci un nodrošināt konkurētspējīgu atalgojuma un motivācijas sistēmu.
- 2.3. Pilnveidot procesu vadību un palielināt IS funkcionalitāti un lietotājdraudzīgumu.
- 2.4. Attīstīt un ieviest ārējās un iekšējās komunikācijas stratēģiju (ieskaitot tēla veidošanu).
- 2.5. Atbalstoša un moderna klientu servisa un darba vides veicināšana.

Rādītāji: Darbā iekārtošanās rādītājs jaunajiem reģistrētajiem bezdarbniekiem 12 mēnešos; Darbā iekārtošanās jaunajiem bezdarbnieka pabalsta saņēmējiem 12 mēnešos; Vidējā darba tirgus pakalpojumu dalībnieku daļa mēnesī; Ilgstoša bezdarbnieku iesaiste darba tirgus pakalpojumos 12 mēnešos; Darba meklētāju apmierinātība; Darba devēju apmierinātība; Darbinieku apmierinātība.

⁶ Igaunijas apdrošināšanas fonda attīstības plāns 2013.-2015.gadam

3.2. Lietuvas darba birža

Lietuvā stratēģiskās plānošanas funkciju veic ministrijas. Šās stratēģijas izstrādes laikā Lietuvas sociālās drošības un darbaspēka ministrija īsteno stratēģisko plānu 2014. – 2016.gadam.

Lietuvas Darba birža ir Sociālās drošības un darbaspēka ministrijas padotības iestāde, kas savu darbu plāno ikgadējos darba plānos. 2015.gada darba plānā ir noteiktas astoņas prioritātēs:

1. Jauniešu garantijas pasākumu īstenošana, kas ietver jauniešu agrīnu iesaistīšanu, veicinot integrēšanu darba tirgū un izmantojot partnerību.
2. Salīdzinošās vērtēšanas un salīdzinošās mācīšanās sistēmas ieviešana filiālēs, izmantojot kvantitatīvos un kvalitatīvos rādītājus, ar mērķi atrast labākos prakses piemērus.
3. Iestādes darbības modernizācija un sava ieguldījuma uzlabošana ES izaugsmes stratēģijas „Eiropa 2020” īstenošanā, uzlabojot sadarbību, konsultāciju sniegšanu, piemērotu pakalpojumu nodrošināšanu bezdarbniekiem, ņemot vērā katras individuālās vajadzības un darba tirgus iespējas.
4. Uzlabot e-pakalpojumus un to pieejamību.
5. Pilnveidot iestādes darbības vērtēšanu, efektīvi izmantojot materiālos (tai skaitā informāciju sistēmu iespējas) un cilvēkresursus.
6. Īstenot EURES darbību.
7. Starpinstitūciju plāna „Nodarbinātības veicināšanas programma 2014–2020” īstenošanas nodrošināšana.
8. ESF ietvaros saņemtā atbalsta administrēšana.

4. Darbības spēju izvērtējums

4.1. Resursu analīze

Cilvēkressursi. 2016.gada 4.janvārī Aģentūras personālu veidoja 797 amata vietas, no kurām 463 amata slodzes nodrošina Aģentūras pamatdarbību un 334 amata slodzes – ES fondu projektu īstenošanu. Tieks plānots, ka 2016.gadā turpinās palielināties to amata vietu skaits, kas nodrošina ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda projektu īstenošanu. Aģentūras amata slodžu sadalījums pēc funkcijām ir šāds: 637 politikas ieviesēji, 97 – atbalsta funkciju un 62 – vadības funkciju veicēji. Vidējais nodarbināto vecums – 43 gadi, 98 % ar augstāko izglītību, 2 % ar vidējo profesionālo izglītību.

No kopējā Aģentūras amata slodžu skaita filiālēs ir 609 amata slodzes, no kurām 366 ir pamatdarbības budžeta un 243- ES struktūrfondu projektu finansētas. Aģentūras filiālēs ir nodarbināti 93,5 nodarbinātības organizatori, 185,5 nodarbinātības aģenti, 34 karjeras konsultanti, 4 klientu konsultanti un 47 citu amatu vietas (filiāļu vadītāji, vietnieki, konsultanti EURES jautājumos u.c.), kas tiek finansētas no pamatdarbības budžeta, bet 243 koordinējošo ekspertu un karjeras konsultantu amata vietas – no ESF projektiem.

Darbinieku atalgojums ir svarīgs nosacījums darba motivācijas veidošanai un kvalificētu speciālistu piesaistei. Vidējais mēnešalgas apmērs Aģentūras nodarbinātajiem 2016.gada janvārī ir *733 euro*. Nemot vērā, ka 2015.gada 4.ceturksnī strādājošo vidējā mēneša darba samaksa tautsaimniecībā bija pieaugusi līdz *844 euro⁷*, kvalificēta personāla piesaiste darbam Aģentūrā ir apdraudēta, nemot vērā, ka atalgojuma līmenis nav samērīgs ar pieaugošo prasību un darba pienākumu apjomu un sarežģītību, kā arī Aģentūras ierobežotajām iespējām nodrošināt darbiniekiem sociālās garantijas.

2015.gada nogalē pieņemtie Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma grozījumi (spēkā stājās 2016.gada 1.janvārī) būtiski izmainīja 1.-10.mēnešalgu grupai noteiktos mēnešalgu maksimālos apmērus, bet papildus finansējums mēnešalgu pārskatīšanai atbilstoši likuma grozījumiem Aģentūras atalgojuma fondā nav piešķirts. 2016.gadam piešķirtais finansējums atalgojuma fondā tiks izlietots, lai nodrošinātu ne mazāk kā 85% no mēnešalgu maksimālā apmēra, kas bija spēkā līdz 2015.gada 31.decembrim. Tomēr, stājoties spēkā jauniem mēnešalgu maksimālajiem apmēriem, 2016.gadā būtiski samazinās iepriekš noteiktais procentuālais apmērs mēnešalgu noteikšanai. 2016.gada janvārī apstiprinātajā amatu sarakstā tikai 45 amata vietām (jeb 5,65%) noteiktais atalgojums ir 85%-100% apmērā no mēnešalgas maksimālā apmēra, kamēr 487 amata vietām (jeb 61,1%) noteiktais atalgojums ir mazāks par 70% no mēnešalgas maksimālā apmēra. Tā kā līdzvērtīgs atalgojuma līmenis pamatdarbībā strādājošiem jānosaka arī ESF projektu darbiniekiem, tad, nespējot konkurēt ar atalgojuma līmeni, Aģentūra saskaras ar grūtībām nodrošināt kvalificētu ESF projektu vadības un īstenošanas personālu, tādējādi nereti kavējot projekta darbību īstenošanas uzsākšanu.

2008. –2014.gadam darbinieku apmācību organizēšanai bija pieejams Eiropas Sociālā fonda finansējums projekta „Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide” ietvaros, bet 2015.gadā un turpmākajos gados ierobežotā finansējuma dēļ mācību vajadzības iespējams apmierināt tikai daļēji, par prioritāti izvirzot tikai tās apmācības, bez kurām var tikt traucēta tiešo pienākumu veikšana, ievērojot samērīgumu starp

⁷ CSP dati, skatīti 22.03.2016.

Aģentūras personāla attīstības vajadzībām un to nodrošināšanai pieejamiem resursiem. 2015.gadā mācību plāna izstrādē uzmanība lielākoties vērsta uz apmācībām, kas skar klientu apkalpošanas kvalitātes uzlabošanu, kā arī iekšējām apmācībām, kad mācību procesā tiek iesaistīts Aģentūras speciālists kā lektors. 2015.gadā un turpmākajos gados uzsvars tiks likts uz apmācībām, kurās darbinieki mācās būt klientorientēti un dinamiski ar spēju pielāgoties mainīgajos sociāli ekonomiskajos apstākļos. Mācību plāna aktualizēšanā tiek ņemti vērā arī ikgadējās personāla novērtēšanas rezultāti un struktūrvienības vadītāja ieteikumi, tādā veidā nodrošinot mērķtiecīgu apmācību plānošanu Aģentūrā. 2016.gadā plānots pilnveidot Aģentūras darbinieku tālmācības sistēmu moodle.lv, gan aktualizējot mācību programmas, gan arī izstrādājot jaunas mācību programmas, kas balstītas uz šī brīža situāciju un nepieciešamību. Attiecībā uz ESF projektu personālu, 2016.gadā projektu budžetos ir paredzēts finansējums ESF projektu personāla apmācībām darbam ar mērķa grupas bezdarbniekiem.

Lai arī Aģentūra ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā vairs neveic sadarbības iestādes funkcijas, tomēr Aģentūrai ir jānodrošina ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas perioda pēcuzraudzības funkcija, kuras īstenošanai līdz 2016.gada 31.oktobrim ir piešķirts ES fondu tehniskās palīdzības finansējums, savukārt pēc 2016.gada 1.novembra Aģentūras darbs jāorganizē tā, lai sadarbības iestādes funkciju īstenotu bez šim mērķim piešķirta finansējuma. Ar 2016.gada 1.janvāri sadarbības iestādes funkcijas Aģentūrā veic Eiropas Sociālā fonda nodaļa trīs darbinieku sastāvā.

Lai nodrošinātu Aģentūras darbības efektivitātes izvērtējumu, kā arī Aģentūras filiāļu darba koordinēšanu Aģentūras izvirzīto mērķu sasniegšanā, Aģentūra ir izstrādājusi darba metodi „Vadība saskaņā ar mērķiem” (VSAM). VSAM ir vadības sistēma, kuras pamatā ir organizācijas darbības kvantitatīvo mērķu noteikšana, to sasniegšanas uzraudzība un rezultātu izvērtēšana. Monitoringu veic sistemātiski, taču dati tiek apstrādāti manuāli. Lai efektīvāk izmantotu VSAM rezultātus Aģentūras darbības novērtēšanā un plānošanā, ir nepieciešams uzlabot VSAM datu atlasīšanu, integrējot VSAM Aģentūras BURVIS. Analizējot citu ES dalībvalstu pieredzi līdzīgu darba metožu izmantošanā (Zviedrija, Austrija, Vācija), ir noskaidrots, ka salīdzinošā vērtēšana visvairāk veicina darba efektivitātes celšanos, ja VSAM rezultātu sasniegšanu piesaista iestādes darbinieku motivēšanas sistēmai. Citu valstu pieredze ļauj secināt, ka salīdzinošās vērtēšanas ieviešanai nav būtiskas ietekmes uz darbības efektivitāti labākajās struktūrvienībās, bet tā ievērojami paaugstina darbības efektivitāti struktūrvienībās, kurās pirms tam ir bijuši vissliktākie darba rezultāti. Lai veicinātu Aģentūras darbības efektivitātes celšanos, papildus VSAM tehniskajiem uzlabojumiem, ir nepieciešama VSAM metodoloģijas pilnveidošana, saistot mērķu izpildi ar Aģentūras darbinieku motivēšanas sistēmu.

Infrastruktūra. Aģentūra izvietota 58 objektos, no kuriem 31 telpu nomas līgums noslēgts ar valsts iestādēm vai pašvaldībām un 27 nomas līgumi ir ar privātpersonām. Pārvaldes struktūrvienības ir izvietotas četrās adresēs Rīgā. Atsevišķas filiāles ir izvietotas telpās, kur klientu apkalpošanas organizācija ir apgrūtināta telpu nepiemērotības dēļ. Lai radītu labvēlīgu darba vidi un nodrošinātu pakalpojumu pieejamību, Aģentūrai tās darbiniekus jānodrošina ar darba pienākumu izpildei nepieciešamiem materiāli tehniskajiem līdzekļiem un drošām, klientu apkalpošanai piemērotām, darba telpām. Aģentūrā, pamatojoties uz darba aizsardzības speciālistu sagatavotajiem darba vides risku novērtējumiem, ir izstrādātas vidēja termiņa (3 gadi)

vadlīnijas Aģentūras darba organizācijas pilnveidošanai. Saskaņā ar tām un pieejamā finansējuma ietvaros tiek nodrošināta darba vietu sakārtošana, t.sk., ergonomisku darba vietu ierīkošana un to pieejamība klientiem. Slēdzot jaunos telpu nomas līgumus, 2015.gadā uz jaunām telpām pārcēlušās Tukuma, Kuldīgas un Ventspils filiāles. Visās filiālēs nodrošināta piekļuve personām ar kustību traucējumiem, uzlabojušies darbinieku darba apstākļi un klientu apkalpošanas telpas. Klientu pieņemšanas adresi mainījusi Liepājas filiāles attālinātā darba vieta Priekulē izvietojoties pašvaldības telpās, kurās nodrošināti darbiniekiem un klientiem labvēlīgi darba apstākļi (iepriekš Priekules klientu apkalpošana notika telpās, kurās bija krāsns apkure un pēc brīvdienām tās darbam nebija izmantojamās). 2015.gadā veikti remontdarbi Liepājas filiālē, nodrošinot piekļuvi personām ar kustību traucējumiem, Talsu filiālē uzlabota darba drošība, veicot kāpņu remontu, Bauskas filiālē, uzlabojot darba apstākļus, nomainīti gaismas ķermeņi, Ludzas filiāles Zilupes sektorā, uzlabojot darba drošību, veikts grīdas seguma remonts, Preiļu filiālē izveidots papildus darba kabinets un nomainīts grīdas segums. Nedaudz palielinājušies izdevumi par telpu nomu. Nomas maksas izmaiņas saistītas ar nepieciešamību izvēlēties telpas, kas ir pieejamas personām ar invaliditāti. Darba vides nodrošināšanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām (siltums, gaisma, vēdināšana) 2015.gadā veikts iepirkums kondicionēšanas/ventilācijas sistēmu ierīkošanai Balvu, Madonas, Jēkabpils, Ludzas, Alūksnes un Liepājas filiālēs. Darbi tiks veikti 2016.gada pavasarī.

Lai uzlabotu klientu apkalpošanas vadības procesu, 2015.gada nogalē Aģentūra iegādājās un uzstādīja elektroniskas rindu reģistrēšanas sistēmas trīs filiāļu telpās: Rīgā, Jēzusbaznīcas ielā 11 (aptver ēkas telpu 1.un 2.stāvu), Jelgavā un Liepājā (aptver ēkas 1.stāvu).

Materiāli–tehniskais nodrošinājums. Lai nodrošinātu darbinieku drošību un materiāli–tehnisko vērtību saglabāšanu, filiālēs nodrošināta tehniskā apsardze un ugunsdrošības sistēmu uzturēšana. Rīgas reģionālajā filiālē un pārvaldē centralizētā iepirkuma ietvaros nodrošināts fiziskās apsardzes pakalpojumus. Aģentūrā nepieciešams izveidot arhīvglabātuvi un, ņemot vērā Aģentūras struktūru un materiālo vērtību daudzumu, Aģentūrā nepieciešams ieviest elektronisko inventarizācijas sistēmu. Lai nodrošinātu Aģentūras filiāles un klientu apkalpošanas centru telpu kosmētisko remontu saskaņā ar noslēgtajiem telpu nomas līgumiem, nepieciešams turpināt veikt telpu kosmētisko remontu, kā arī uzlabot darba apstākļus darbiniekiem un nodrošināt Aģentūras pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti. Lai nodrošinātu darba aizsardzības prasībām atbilstošu vidi, nepieciešams izveidot ventilācijas sistēmu pārvaldes ēkā Kr. Valdemāra ielā 38 k–I, kā arī ne retāk kā reizi gadā nodrošināt Aģentūrā ugunsdrošības un civilās aizsardzības praktiskās apmācības. Vidējā vai ilgtermiņā būtu nepieciešams nodrošināt Aģentūras pārvaldes atrašanos vienā adresē, lai maksimāli efektīvi izmantotu darbinieku darba laiku un samazinātu pakalpojumu (piemēram, datortīkla uzturēšana, apsardze u.c.) izmaksas.

2015.gadā Aģentūra iegādājās divas jaunas automašīnas, lai nodrošinātu regulāru pārbaužu veikšanu filiālēs un pasākumu īstenošanas vietās.

Saskaņā ar Aģentūras "IT nodrošinājuma attīstības stratēģiju 2013.–2015.gadam" uzsākts IT aprīkojuma un saistītā programmnodrošinājuma atjaunošanas process, lai nodrošinātu Aģentūras struktūrvienības ar nepieciešamajiem tehniskajiem resursiem.

2011.gadā Aģentūra iekļāvās LM pakļautībā esošo iestāžu IT centralizācijas procesā. Aģentūras IS tehniskie resursi (datu nesēji, datortīkla iekārtas un citas tehniskās iekārtas, kuras nodrošina IS darbību) un atsevišķu funkciju (IS datu rezerves kopiju sagatavošana, saglabāšana un lietotāju kontu izveide) izpilde tika nodota VSAA IT departamenta pārziņā. Aģentūras pārvaldē un filiālēs izvietoto datu tīkla iekārtu ierīkošanas, pārvietošanas un demontāžas saistības ir pārņemusi LM. Pārmaiņu rezultātā ir uzlabots Aģentūras pakalpojumu saņēmēju apkalpošanas un Aģentūras rīcībā esošās informācijas drošības līmenis (ņemot vērā arī nozares vienotā datu pārraides tīkla izveidi). Tomēr jāsecina, ka saskaņā ar šī brīža sadarbības modeli ar VSAA IT departamentu nepieciešams uzlabot reakcijas uz problēmu pieteikumu risināšanas laiku, ņemot vērā to, ka Aģentūras rīcībā ir vairāk nekā 20 IS un risinājumu, ar vairāk nekā 800 to lietotāju. Aģentūras IS uzturēšanas un attīstības nodaļai nav pietiekamas kapacitātes IS uzturēšanai, tehniskam atbalstam un jaunu IS ieviešanai. 2016.gadā, atbilstoši "Nodarbinātības valsts aģentūras IKT nodrošinājuma attīstības stratēģijai 2016. – 2018.gadam", Aģentūra uzmanību veltīs IT drošībai un IT nodrošinājuma attīstībai (tehniskā aprīkojuma un programmnodrošinājuma atjaunošanas turpināšanai, IS un elektronisko pakalpojumu attīstībai), lai nodrošinātu ES un Latvijas Republikas normatīvajos aktos izvirzīto prasību ievērošanu, kā arī paaugstinātu Aģentūras sniegto pakalpojumu pieejamības pieaugumu un to sniegšanas efektivitāti.

IT un IS nodrošinājumā no 2015. līdz 2016.gadam ir plānots ieviest vairākus būtiskus uzlabojumus, t.sk. ar ERAF projekta atbalstu, primāro uzmanību veltot pamatsistēmai BURVIS un dokumentu vadības sistēmas attīstībai. Dokumentu vadības sistēmas risinājumam jāietver pilna dokumentu aprite, dokumentu elektroniskās saskaņošanas, vizēšanas, kontroles iespējas un dokumentu elektronisko arhivešanu. Vienlaikus, jauno IS ieviešana prasīs papildu finansējumu to uzturēšanai – tehniskajam atbalstam, lietotāju konsultācijām un sistēmu pilnveidei normatīvo aktu grozījumu gadījumā utml. Normatīvajos aktos noteiktā kārtībā Aģentūra ir sagatavojusi pieprasījumu apropiācijas palielināšanai 2016. un turpmākajos gados, lai varētu nodrošināt pabeigtā ERAF projekta rezultātu uzturēšanu. ERAF projekta ietvaros tika pilnveidota BURVIS e-pakalpojumu iespējas nodrošināšana pašapkalpošanās portālā, klientu un sadarbības partneru datu apmaiņa ar ārējām sistēmām caur VRRAA valsts informācijas sistēmas (VISS) savietotāju t.sk. nodrošinot lietotāju autentifikāciju caur www.latvija.lv

ERAF projekta ietvaros izstrādāti e-pakalpojumi:

1. „Aģentūras lēmumu un notikumu paziņošana klientam” un „Pieteikšanās bezdarbnieka vai darba meklētāja statusam”.
2. „Mani vakanču piedāvājumi”.
3. „Reģistrēšanās apmācībām ar kupona metodi”.
4. „Elektroniska pieteikšanās uz vizīti”.
5. „Karjeras konsultācijas”.
6. „Īstermiņa darba tirgus prognožu noteikšana”.
7. „Aktīvās nodarbinātības pasākumu īstenotāju pieteikumi”.

Ar 2015.gada 28.decembri publiski ir pieejams jaunais Aģentūras pašapkalpošanās portāls un sniegtas konsultācijas klientiem par pieejamiem e-pakalpojumiem. Uzsāktas sabiedrības informēšanas aktivitātes par jaunajiem e-pakalpojumiem.

Aģentūrā ir uzsākta iekšējā informācijas apmaiņas rīka - Intranet izmantošana, nodrošinot visiem darbiniekiem vienkopus piekļuves tādiem resursiem un saitēm, kā

KVS KRG, rīkojumi, plāni, mediju apskats, kontakti, rokasgrāmatas, saites uz ikdienas darbam nepieciešamām sistēmām u.c. Tā kā sistēma ir samērā jauna, tā tiek pilnveidota un attīstīta, lai sistēma kļūtu par ikdienā izmantojamu, ērtu palīgrīku.

2015.gada 1.jūlijā ieviesta lietvedības sistēma. Neskatoties uz to, ka lietvedības sistēmā nāksies veikt būtiskus uzlabojumus, lai uzlabotu sistēmas funkcionalitāti un veikspēju, tā nodrošina arī vairākas jaunas iespējas, piemēram, parakstīšana ar e-parakstu, sasaisti ar DIV u.c.

Aģentūras lietošanā ir datori, kas ir vecāki par 6 gadiem, bet to operētājsistēmai Windows XP tika izbeigts atbalsts no ražotāja puses 2014.gada aprīlī. Tādēļ ir izveidojusies situācija, kurā jaunās sistēmas ieviešanas laikā Aģentūras rīcībā esošā datorparka kapacitāte nespēs nodrošināt garantētu ikdienas funkciju izpildi. Līdzīga situācija ir arī ar MS Office programmatūru, kur ražotāja atbalsts ir beidzies vairāk kā 600 vienībām. Datorparka un programmnodrošinājuma daļēja atjaunošana ir uzsākta 2015.gadā. 2015.gadā veikta datortehnikas iegāde un novecojušās tehnikas nomaiņa Aģentūras filiālēs un struktūrvienībās, kopumā nodrošinot pamatdarbībai aptuveni 90% datortehnikas nomaiņu. Iznomātas 182 MS Office licences, nodrošinot nedrošo Ms Office 2003 aizvietošanu 2015.gadā. 2015.gada decembrī veikta licenču atjauninājumu iegāde, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību 2016.gadā.

Darba organizācija. Lai pilnveidotu Aģentūras darbu mūsdienīga, vienveidīga un kvalitatīva pakalpojuma sniegšanai klientiem, ir nepieciešams stiprināt klientu pārvaldību Aģentūrā. Papildus Aģentūrā nepieciešams pilnveidot arī pasākumu pārbaužu uz vietām organizēšanu un Aģentūras filiāļu darba koordināciju. Tāpēc Aģentūra 2015.gadā uzsāka pārvaldes funkciju sadalījuma, kā arī filiāļu tīkla darbības izvērtējumu, lai sagatavotu priekšlikumus struktūras pārskatīšanai un piemērotu Aģentūras darba organizāciju 2014.-2020.gada plānošanas perioda projektu īstenošanai, racionālai klientu apkalpošanas organizācijai un filiāļu darba koordinācijai. Aģentūra plāno stiprināt Filiāļu vadītāju padomes lomu nodarbinātības veicināšanas pasākumu īstenošanai valsts reģionos. Nemot vērā minēto, ar 2016.gada 1.februāri tika veikta Aģentūras pārvaldes struktūras reorganizācija, uzlabojot klientu apkalpošanas vadību un attīstību, filiāļu tīkla pārraudzību darba koordināciju, nodrošinot vienotu pieejumu ES fondu projektu plānošanai, vadībai un īstenošanai, kā arī projektu un pasākumu uzraudzībai īstenošanas vietās. Lai nodrošinātu iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību un novērtēšanu, kā arī nodrošinātu risku vadību, Aģentūrā, tika izveidota Risku vadības un iekšējās kontroles nodaļa.

Aģentūras darbību vada direktors. Direktoram ir tieši pakļauti divi vietnieki, kvalitātes vadības sistēmas vadītājs, direktora palīgs, trīs departamenti un četras nodaļas. Vadības un pamatdarbības atbalsta funkcijas Aģentūras pārvaldē nodrošina pieci departamenti (ES fondu projektu departaments, Finanšu un attīstības departaments, Grāmatvedības departaments, Juridiskais departaments un Pakalpojumu departaments) un astoņas patstāvīgās nodaļas (Eiropas Sociālā fonda nodaļa, Informācijas sistēmu uzturēšanas un attīstības nodaļa, Klientu apkalpošanas vadības nodaļa, Personāla nodaļa, Resursu pārvaldības nodaļa, Risku vadības un iekšējās kontroles nodaļa, Sabiedrisko attiecību nodaļa un Uzraudzības nodaļa). Departamentu direktori un patstāvīgo nodaļu vadītāji vada struktūrvienību darbu. Aģentūras pamatlīdzību izpilde tiek nodrošināta 28 teritoriālās struktūrvienībās, kas tieši pakļautas Aģentūras direktora vietniekam un praktiski īsteno aktīvos darba tirgus un preventīvos bezdarba mazināšanas pasākumus.

Finanšu resursi. Aģentūras finansējumu veido valsts pamatbudžeta (t.sk. ES fondu finansējums) un speciālā budžeta līdzekļi. Lielāko daļu no Aģentūras budžeta veido izdevumi ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai (t.sk. līdz 2015.gadam ieskaitot- izdevumi atmaksai valsts pamatbudžetam par ES fonda finansējumu).

**Aģentūras finansējums programmu/apakšprogrammu griezumā 2015.–2016.gads
(euro)**

Programmas /Apakšprogrammas kods	Programmas/Apakšprogrammas Nosaukums	2015. gada fakts	2016. gada plāns⁸
04.02.00	Nodarbinātības speciālais budžets*	8 581 780	7 333 047
04.00.00	Valsts atbalsts sociālajai apdrošināšanai	231 061	410 516
07.01.00	Nodarbinātības valsts aģentūras darbības nodrošināšana	6 392 544	7 113 270
63.00.00	ESF projektu un pasākumu īstenošana	21 250 250	25 376 996
63.02.00	Atmaka valsts pamatbudžetā par ESF finansējumu (2007.–2013.)**	3 957 308	0
63.06.00	ESF īstenotie projekti labklājības nozarē (2007.–2013.)	765 918	0
63.07.00	ESF īstenotie projekti labklājības nozarē (2014.–2020.)	16 527 024	25 376 996
70.00.00	Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	380 838	0
70.05.00	Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF projektu apgūšanai (2007.–2013.)	361 551	0
70.20.00	Projekti un pasākumi Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšanai 2015.gadā	19 287	0
73.00.00	Pārējās Ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti	48 444	0
73.06.00	Ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošana labklājības nozarē	48 444	0
96.00.00	Latvijas prezidentūras ES Padomē nodrošināšana 2015.gadā	22 122	0
97.00.00	Nozares centralizēto funkciju izpilde	93 349	0
Kopā		37 002 900	40 233 829
* Nav atlīdzību un uzturēšanas izmaksu			
** Atmaka ir plānotais finansējums, kas, iesniedzot maksājuma pieprasījumus, tiks pieprasīts no ESF, atmaksas ietvaros netiek īstenoti Aģentūras pasākumi, kā arī nav atlīdzību un uzturēšanas izmaksu			

⁸ Likums „Par valsts budžetu 2016.gadam”

4.2. Aģentūras darbības stipro un vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīze

Stiprās puses	Vājās puses
1. KVS, kas veicina pakalpojumu kvalitāti un nodrošina kontroli, ieviešana.	1. Mūsdienīgām prasībām neatbilstošas IS.
2. Pieredze ES struktūrfondu un citu starptautisku projektu sagatavošanā un ieviešanā.	2. Nepietiekami attīstīts e-pakalpojumu klāsts.
3. Plašākās valstī brīvo darvietu un darba meklētāju datu bāzes uzturēšana.	3. Darbinieku atalgojuma sistēma nav konkurēspējīga, veicina augstu darbinieku mainību.
4. CVVP portāla izveide un iespējas saņemt karjeras pakalpojumus internetā nodrošināšana.	4. Nepietiekama kapacitāte sadarbības ar darba devējiem un citu valstu nodarbinātības dienestiem attīstībai.
5. Aģentūras struktūrvienību ģeogrāfiskās pieejamības – plaš filiāļu tīkls.	5. Nav pietiekami efektīva sabiedrības un sadarbības partneru informēšana par Aģentūras sniegtajiem pakalpojumiem, sadarbības ieguvumiem un Aģentūras darbības rezultātiem.
6. Ir pieejama lēmumu pieņemšanai nepieciešamā informācija un dati par bezdarbniekiem.	
Iespējas	Draudi
1. IT un e-pakalpojumu attīstīšana, veicinot Aģentūras pakalpojumu pieejamības uzlabošanos un administratīvā sloga mazināšanu.	1. Pieaugošs bezdarbnieku (ilgstošie bezdarbnieki, bezdarbnieki vecumā virs 50 gadiem, bezdarbnieki bez iegūtas kvalifikācijas vai darba tirgus prasībām neatbilstošu kvalifikāciju) skaits, kuru atgriešanai darba tirgū ir nepieciešams plaš un finansiāli ietilpīgs pasākumu kopums.
2. Koordinēta pašvaldību, darba devēju un Aģentūras darba veicināšana ilgstošo bezdarbnieku iesaistē darba tirgū.	2. Nevienmērīga valsts reģionālā attīstība un mazas darbaspēka mobilitātes iespējas.
3. Aģentūras pakalpojumu pilnveide, izmantojot struktūrfondu 2014.–2020.g. plānošanas perioda ESF līdzekļus.	3. Zema ilgstoši nestrādājošo klientu ieinteresētība dzīves kvalitātes uzlabošanā, izmantojot Aģentūras sniegtos pakalpojumus.
4. Pētījumu un citu valstu pieredzes izmantošana un labās prakses piemērošana pakalpojumu klientiem izstrādē.	4. Sociālā atbalsta politika, kas neparedz pakāpenisku pāreju no pabalsta saņemšanas uz ienākumu gūšanu no algota darba, tādējādi neveicinot bezdarbnieku iesaistīšanos darba tirgū.

5. Darba devēju iesaistīšana jaunu pakalpojumu izstrādē, lai veicinātu to pieprasītajām prasmēm atbilstošu darbinieku sagatavošanu.	5. Lēns jaunu darba vietu radīšanas temps valstī.
6. Sadarbības ar privātajiem darbā iekārtošanas dienestiem Latvijā attīstība, veicinot plašākas informācijas par brīvajām darbvietaņām pieejamību Aģentūras klientiem.	6. Liels reģistrēto jauniešu bezdarbnieku bez iegūtas kvalifikācijas īpatsvars.
7. Iespēja nodrošināt pasākumus Jauniešu garantijas iniciatīvas ietvaros, veicinot jauniešu iekļaušanos darba tirgū.	7. Nav pietiekoši labi izveidota elektroniskās datu un informācijas apmaiņas sistēma starp valsts institūcijām, kas apgrūtina datu kontroles automatizāciju.
8. Plašāka sadarbība ar pašvaldību sociālajiem dienestiem, veicinot Aģentūras sniegto pakalpojumu labāku ģeogrāfisko pieejamību.	
9. Sociālās uzņēmējdarbības veicināšana ar mērķi aktivizēt un atgriezt darba tirgū ilgstoši bez darba esošās personas.	

4.3. Secinājumi un nepieciešamie pasākumi administratīvās spējas stiprināšanai

Stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai lielāko daļu no uzdevumiem Aģentūra var paveikt tai plānoto resursu ietvaros, tai skaitā:

- 1) darbības virziena „Pakalpojumu sniegšana klientiem” uzdevumiem, kuru ietvaros tiks īstenoti pasākumi bezdarbniekiem, plānots finansējums no budžeta *apakšprogrammas 63.07.00 „ESF īstenotie projekti labklājības nozarē (2014.–2020)”*, kā arī nodarbinātības speciāla budžeta *apakšprogrammas 04.02.00 finansējums*. Savukārt pakalpojumu pieejamības uzlabošana, bezdarba situācijas un darba tirgus analīze, lai nodrošinātu e–pakalpojumu ieviešanu un IT atbalsta sistēmu pilnveidošanu, īstenota ar ERAF projekta atbalstu 2015.gadā un Aģentūras pamatdarbības nodrošināšanai plānoto finansējumu 2016.gadā,
- 2) darbības virziena „Sadarbības iestādes funkcijas ESF 2007.–2013.gada plānošanas perioda noslēgumā” uzdevumiem 2015.gadā bija pieejams finansējums *apakšprogrammas 70.05.00 Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF projektu apgūšanai (2007.–2013.)* ietvaros, kas finansē projektu „Tehniskā palīdzība Aģentūras–sadarbības iestādes darbības nodrošināšanai” un nodrošina atbalstu Aģentūrai–sadarbības iestādei, lai sekmētu ESF projektu efektīvu uzraudzību un kontroli, finanšu resursu atbildīgu, mērķtiecīgu un racionālu vadību. Līdz 2016.gada oktobrim sadarbības iestādes funkciju īstenošanai pieejams ES fondu tehniskās palīdzības finansējums projekta „Eiropas Savienības fondu administrēšana Labklājības ministrijā 2014.–2020.gada plānošanas periodā (1.kārta)” ietvaros.

Aģentūrai 2016.gadā **trūkst resursu**, lai izpildītu darbības virziena „Pakalpojumu sniegšana klientiem” uzdevumus „*Pilnveidot Aģentūras rīcībā esošo resursu un sniegtu pakalpojumu pārvaldību*” un „*Nodrošināt uz klientu orientētus, ērtus un kvalitatīvus pakalpojumus Aģentūras klientiem vienlīdz augstā kvalitātē ikvienu klientu apkalpošanas vietā*”, papildu resursi nepieciešami šādu pasākumu īstenošanai un izmaksu segšanai:

- 1) Atalgojuma izlīdzināšanai Aģentūras pamatdarbībā nodarbinātajiem, lai atalgojuma līmeni noteiktu vismaz 80% apmērā no Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktā maksimālā atalgojuma līmeņa,
- 2) Vienota pakalpojumu standarta ieviešanai un darba vides sakārtošanai, ievērojot darba aizsardzības, vides drošības, ugunsdrošības un higiēnas prasības,
- 3) Darbinieku apmācību organizēšanai (izņemot iekšējās apmācības, kas tiek īstenotas esošo resursu ietvaros),
- 4) ERAF projekta rezultātu (BURVIS un Lietvedības sistēma) uzturēšanai un attīstībai.

Priekšlikumi par papildu finansējumu administratīvās kapacitātes stiprināšanas pasākumu īstenošanai un jauno politikas iniciatīvu īstenošanai tiks virzīti un izskatīti ikgadējā valsts budžeta projekta izstrādes gaitā.

Pielikumā:

- 1.pielikums. Nodarbinātības valsts aģentūras darba plāna 2015.gadam izpildes pārskats uz septiņām lapām;
- 2.pielikums. Nodarbinātības valsts aģentūras darba plāns 2016.gadam uz trijām lapām.

Direktore

I.Kalvāne

SASKAŅOTS:

Labklājības ministrijas valsts sekretāre I.Jaunzeme
27.06.2016. Nr. LMP-21-10/3